

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-31-95, тел./факс: 255-33-08

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Відповідно до доручення Голови Верховної Ради України Д. Разумкова Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 3 березня 2021 року розглянув проект Закону України про Національне агентство України з питань подолання наслідків збройної агресії Російської Федерації (реєстр. № 3057 від 11.02.2020), поданий народним депутатом України Л. Василенко та іншими народними депутатами України.

Законопроект розроблено з метою створення правових та організаційних засад функціонування Національного агентства України з питань подолання наслідків збройної агресії Російської Федерації, а також забезпечення правового регулювання суспільних відносин, пов'язаних із узагальненням правової позиції України стосовно збройної агресії Російської Федерації та підготовки консолідованої претензії України до Російської Федерації.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, проаналізувавши законопроект, дійшло висновку, що він потребує доопрацювання.

Зокрема, експерти звернули увагу на те, що відповідно до частини першої статті 116 та частини другої статті 120 Конституції України центральні органи виконавчої влади відповідно до закону утворює Кабінет Міністрів України, а організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України. Тому створення нового центрального органу виконавчої влади шляхом прийняття відповідного закону має ознаки втручання у конституційну компетенцію Уряду.

З приводу даного питання Конституційний Суд України своїм Рішенням від 2 березня 1999 року № 2-рп/99 зазначив, що законами України можуть регулюватися питання, «вирішення яких відповідно до Конституції України не належить до повноважень інших органів державної влади або органів місцевого самоврядування».

Експерти Головного управління звернули увагу, що створення нового центрального органу виконавчої влади призведе до дублювання повноважень, оскільки окремі повноваження, які запропоновано покласти на Національне агентство на сьогодні здійснюються Міністерством у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, Міністерством юстиції України, Міністерством закордонних справ України, Генеральною прокуратурою України, Службою безпеки України, Національною поліцією, Державною прикордонною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Генеральним штабом Збройних Сил України та іншими органами державної влади.

Відповідно до приписів частини четвертої статті 6 Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» Кабінет Міністрів України вживає заходів для утворення міжвідомчого координаційного органу з метою узагальнення правової позиції держави у питанні відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та підготовки консолідованої претензії України до Російської Федерації щодо реалізації її міжнародно-правової відповідальності за збройну агресію проти України.

Постановою Верховної Ради України від 20 березня 2018 року № 2356-VIII «Про комплекс невідкладних заходів щодо практичної реалізації міжнародно-правової відповідальності Російської Федерації за збройну агресію проти України» Уряду доручено утворити міжвідомчий координаційний орган з метою узагальнення правової позиції держави у питанні відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та підготовки консолідованої претензії України до Російської Федерації щодо реалізації її міжнародно-правової відповідальності за збройну агресію проти України.

На виконання зазначених положень Закону України Постановою від 12 грудня 2018 року № 1059 Кабінет Міністрів України утворив Міжвідомчу комісію, яка набула статус тимчасового консультативно-дорадчого органу КМУ, метою якого є узгодження дій центральних і місцевих органів виконавчої влади задля формування вищезгаданої консолідованої претензії

Вищезазначена Міжвідомча комісія формується з чинних заступників міністрів під головуванням віце-прем'єр міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Тобто, рівень посадових осіб, які беруть участь у її роботі, наразі значно вищий в ієрархії органів та посад органів виконавчої влади, ніж це передбачено для Національного агентства та його працівників.

У пояснювальній записці до проекту його автори не наводять жодних аргументів, які б вказували на неефективність роботи Міжвідомчої комісії та необхідності створення самостійного центрального органу виконавчої влади, не наведено переваг Національного агентства над існуючою Міжвідомчою комісією та аргументів, які б свідчили про неспроможність останньої досягти мети, визначеної Законом.

Зокрема, встановлення підзвітності Національного агентства України з питань подолання наслідків збройної агресії Російської Федерації безпосередньо Верховній Раді України не може бути підтримане. Оскільки, відповідно до частини другої статті 133 Конституції України, Верховній Раді України підконтрольний і підзвітний Кабінет Міністрів. А встановлення прямої підзвітності Верховній Раді України окремого центрального органу виконавчої

влади, який утворюється Кабінетом Міністрів України, не узгоджується з принципом підпорядкування вертикалі виконавчої влади Кабінету Міністрів України.

Експерти також зазначили, що реалізація положень законопроекту збільшить видаткову частину державного бюджету в частині коштів на створення та утримання Національного агентства. З огляду на, це відповідно до вимог частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України та статті 27 Бюджетного кодексу України, до проекту мало б бути додане фінансово-економічне обґрунтування.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету, розглянувши законопроект, прийняв рішення, що він матиме вплив на показники бюджету та рекомендував Комітету при доопрацюванні законопроекту врахувати необхідність приведення його положень у відповідність до вимог статті 95 Конституції України, статей 4, 13, 22 та 43 Бюджетного кодексу України.

За результатами обговорення Комітет рекомендує Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про Національне агентство України з питань подолання наслідків збройної агресії Російської Федерації (реєстр. № 3057) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Співдоповідатиме від Комітету заступник Голови Комітету, голова підкомітету запровадження цінностей і стандартів НАТО, міжнародного військового співробітництва та миротворчості Безугла Мар'яна Володимирівна.

Голова Комітету

О. ЗАВІТНЕВИЧ

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ЗАВІТНЕВИЧ ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ
Сертифікат: 498F0E070001
Дійсний до: 23.07.2021 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-22/3-2021/82541 від 09.03.2021

426964